

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1330/2023
19.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз. бр. 1077/23 од 12.12.2023. године, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.12.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз. бр. 1077/23 од 12.12.2023. године, као основан и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењима Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 158. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног АА.

Образложење

Решењем Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године издвојени су из списка предмета Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 докази и то: потврда о уласку у стан и друге просторије ПС Сокобања Ку бр. ДД 675476/22 од 23.12.2022. године, записник о претресању стана и других просторија ПС Сокобања број ДД 675476/22 од 23.12.2022. године, криминалистичко-форензичка документација ПС Сокобања број ДД 675476/22 од 23.12.2022. године са извештајем о форензичком прегледу лица места, потврда о привремено одузетим предметима ПС Сокобања број ДД 675476/22 од 24.12.2022. године, записник о вештачењу Националног центра за криминалистичку форензику РЦКФ Ниш 03.2.11.3 број 234-3-4371/2022 од 30.12.2022. године, записник о испитивању сведока ББ пред ВЈТ Ниш Кт бр. 18/23 од 08.05.2023. године и записник о испитивању сведока ВВ пред ВЈТ Ниш Кт бр. 18/23 од 08.05.2023. године, и то само у делу у којем су се наведени сведоци изјашњавали о ономе што су видели и пронашли у изнајмљеном апартману виле „...“ који се налази у Сокобањи, у улици ...

Решењем Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године одбијена је као неоснована жалба Врховног јавног тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва Ктз. бр. 1077/23 од 12.12.2023. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и утврди да је правноснажним решењима Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године учињена повреда закона у корист окривљеног.

Врховни суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, након достављања примерка захтева за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва браниоцу окривљеног АА, адвокату Даријану Николићу, одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, о којој у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз. бр. 1077/23 од 12.12.2023. године је основан.

По налажењу Врховног суда основано јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у поднетом захтеву указује да је правноснажним решењима Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године, учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП. Ово из разлога, јер је претресање апартмана број ... виле „...“ у Сокобањи, улица ..., извршено у складу са одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, без наредбе суда, уз сагласност власника - држаоца стана ГГ, па записник о претресању стана и других просторија ПС Сокобања ДД 675476/22 од 23.12.2022. године није незаконит доказ, из чега произлази да ни остали докази засновани на наведеном записнику и то потврда о уласку у стан и друге просторије ПС Сокобања Ку бр. ДД 675476/22 од 23.12.2022. године, криминалистичко-форензичка документација ПС Сокобања број ДД 675476/22 од 23.12.2022. године са извештајем о форензичком прегледу лица места, потврда о привремено одузетим предметима ПС Сокобања број ДД 675476/22 од 24.12.2022. године, записник о вештачењу Националног центра за криминалистичку форензику РЦКФ Ниш 03.2.11.3 број 234-3-4371/2022 од 30.12.2022. године, записник о испитивању сведока ББ пред ВЈТ Ниш Кт бр. 18/23 од 08.05.2023. године и записник о испитивању сведока ВВ пред ВЈТ Ниш Кт бр. 18/23 од 08.05.2023. године, и то само у делу у којем су се наведени сведоци изјашњавали о ономе што су видели и пронашли у изнајмљеном апартману виле „...“ који се налази у Сокобањи, улици ..., не представљају незаконите доказе, на којима се судска одлука не може заснивати.

Према наводима побијаног решења Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године, претресање наведеног апартмана - стана није извршено у складу са Законом о кривичном поступку из разлога што је претрес апартмана број ... виле „...“

који се налази у Сокобањи, улица ... обављен без сагласности држаоца тог апартмана, овде окривљеног АА, који је изнајмио тај апартман, у њему боравио и држао своје ствари, а који је био присутан критичном приликом када је вршен претрес противећи се истом и тражећи од полицијских службеника да му покажу наредбу о претресу издату од стране суда. При томе, по ставу Вишег суда у Нишу изнетом у побијаном првостепеном решењу, без утицаја на одлуку је околност да је сагласност за обављање претреса без наредбе суда дао власник тог апартмана сведок ГГ, обзиром да је чланом 158. став 1. тачка 1) ЗКП прописано да се претрес без наредбе суда може обавити само уз сагласност држаоца, а не и уз сагласност власника стана. У вези са тим, Виши суд у Нишу налази да су незаконити и остали докази наведени у изреци побијаног решења и да се стога на њима не може заснивати судска одлука.

Апелациони суд у Нишу у побијаном другостепеном решењу оцењује да је првостепени суд, а при чињеници да је претрес апартмана број ... у вили „...“ у Сокобањи, обављен без сагласности држаоца апартмана, овде окривљеног АА правилно закључио да нису били испуњени услови за претрес без наредбе суда из члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, који прописује да се претрес у том случају, може обавити само уз сагласност држаоца стана.

Међутим, по оцени Врховног суда, изнети наводи побијаних решења не могу се прихватити као основани, а ово из следећих разлога:

Из записника о претресању стана и других просторија ПС Сокобања ДД 675476/22 од 23.12.2022. године, произлази да је у временском периоду од 23,20 часова до 23,50 часова дана 23.12.2022. године извршено претресање апартмана број ... у вили „...“ у Сокобањи, улица ..., које је извршено на основу члана 158. став 1. ЗКП, односно без наредбе суда уз сагласност држаоца - власника стана, ГГ, што је у записнику назначено. Према наводима записника ГГ је присуствовао претресању и исти је потписан од стране овлашћених службених лица ПС Сокобања и ГГ и то без примедби.

Одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да јавни тужилац или овлашћено службено лице полиције, изузетно и без наредбе суда, могу да уђу у стан и друге просторије и без присуства сведока да предузму претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну, уз сагласност држаоца стана и друге просторије.

Закон о основама својинскоправних односа у члану 70. став 1. прописује да државину ствари има свако лице које непосредно врши фактичку власт на ствари (непосредна државина), док је у ставу 2. истог члана прописано да државину ствари има и лице које фактичку власт на ствари врши преко другог лица, коме је по основу плодоуживања, уговора о коришћењу стана, закупа, чувања, послуге или другог правног посла дало ствар у непосредну државину (посредна државина).

Имајући у виду напред наведено, обзиром да је, у конкретном случају, сагласност за претресање дао власник апартмана ГГ, који је окривљеном издао исти, који је имао кључ од апартмана и који, сходно цитираним одредбама Закона о основама својинскоправних односа има својство држаоца стана, јер државину ствари има и лице које фактичку власт на ствари врши преко другог лица- посредна државина,

као и да више лица може имати државину ствари или права, то је сагласност ГГ била довољна да се изврши законито претресање, у смислу члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП.

Стога, супротно наводима нижестепених судова, из записника о претресању стана и других просторија ПС Сокобања јасно произлази да је претресање без наредбе суда и без присуства сведока извршено на основу члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, уз сагласност посредног држаоца, па је по налажењу Врховног суда, претресање, у конкретном случају, у свему извршено на законит начин, из којих разлога је наведени записник о претресању законит доказ, као и сви други докази произашли из ове доказне радње.

Према томе, погрешно је супротно становиште нижестепених судова, на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва.

Из изнетих разлога, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и, на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, утврдио да је решењима Вишег суда у Нишу 2 Кв 365/23 од 28.07.2023. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж2. бр. 596/23 од 23.08.2023. године учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, не дирајући при томе у правноснажност наведених одлука.

**Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председника већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.**